

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Освітня програма	42626 Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

22.03.2021 р.

Справа № 0132/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,
Андрощук Ігор Петрович,
Демченко Олена Петрівна,
Коренева Інна Миколаївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Носаченко Володимир Миколайович,
Огнистий Андрій Володимирович,
Попович Анжеліка Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Телетова Світлана Григорівна – гарант ОП,
Корновенко Лариса Віталіївна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	42626
Назва ОП	Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.02 Мова і література (російська)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Визначення професійної кваліфікації (вчитель російської мови і зарубіжної літератури базової школи) в ОП відповідає «Концепції розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р.). Виявлено технічний недогляд щодо зазначення освітньої кваліфікації в ОП (бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Мова і література (російська) і в НП (бакалавр середньої освіти з предметної спеціальності російська мова і література).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЗВО готує вчителів російської мови та зарубіжної літератури для таких країн, як Туркменістан, Туреччина, Узбекистан, Китай. Під час проектування ОП ураховано досвід роботи закордонних ЗВО: Інституту іноземних мов і літератури Ланьчжоуського університету (м. Ланьчжоу, КНР), Краківського університету економіки (м. Краків, Республіка Польща) (<http://surl.li/mckh>).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ЗВО на засіданні вченої ради ухвалив рішення про увідповіднення ОП із НРК (протокол №5 від 30.11.2020 р). У відповіді на зауваження ЕГ СумДПУ імені А.С.Макаренка зазначає, що зміни будуть внесені під час перегляду ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Підтримуємо позицію ЗВО про цілком закономірне введення до ОП окремої навчальної дисципліни «Основи інклюзивного навчання», що узгоджується із запитом стейкхолдерів (протокол засідання робочої групи стейкхолдерів №2 від 11.11.2019 р. (<https://cutt.ly/qzYuBUX>), «Концепцією розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р., п. 3.6) та «Професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста» (наказ Мінекономіки України №2736 від 23.12.2020 р., формування інклюзивної компетентності, с. 19-20). ОК 16 «Практикум з орфографії і пунктуації», який читається в 1-2 семестрах, є пропедевтичною дисципліною (пререквізитом) до вивчення ОК 11 «Сучасна російська літературна мова». Це, на думку GER, є цілком виправданим у навчанні здобувачів-іноземних громадян. З-поміж завдань ОК, зазначених у силабусі та робочій програмі – вдосконалення культури зв'язного усного та писемного мовлення (blob:<https://office.naqa.gov.ua/021c21b6-3102-4fbo-94a4-9bd8cf67ffb>, с. 4). На думку окремих мовознавців, «Культура російської мови» є розділом стилістики російської мови. Відтак питання стилістики і культури російської мови можна ввести окремим змістовим модулем / розділом (завершальним) у курсі сучасної російської мови. Варто скоригувати назву ОК 23 «Курсова робота з фахових дисциплін» й конкретизувати назви цих навчальних дисциплін. У 2019 і 2020 рр. за ОП не здійснювався набір абітурієнтів із України. Водночас на офіційному сайті факультету іноземної та слов'янської філології (<https://cutt.ly/JzT5HFk>) наявні два навчальні плани до ОП, що акредитується, зокрема за ОП 2017 р. для здобувачів вищої освіти з України (<https://cutt.ly/bzT6iTX>) та для підготовки іноземних громадян (для здобувачів з України – <https://cutt.ly/dzT6QSa>) та за ОП 2020 р. (відповідно – <https://cutt.ly/jzT6Vxr>; <https://cutt.ly/ZzT66tX>). На цикл загальної підготовки в ОП виокремлено 25 кредитів, але НП мають розбіжності за ОК. У НП для іноземних громадян та осіб без громадянства вилучено такі ОК, як філософія (3 кредити), українська мова за професійним спрямуванням (3 кредити), іноземна мова (7 кредитів), фізичне виховання (4 кредити). Натомість уведено ОК «Правовий захист іноземців в Україні» (3 кредити) та «Українська мова як іноземна» (15 кредитів). З огляду на те, що ЗВО у 2019-2020 рр. на ОП здійснював набір лише іноземних громадян, варто відповідити ОП і НП для іноземних громадян та осіб без громадянства стосовно циклу загальної підготовки. Для набуття й удосконалення мовних компетентностей варто до ОК циклу загальної підготовки ОП додати іноземну мову, адже у вимогах до комунікації на 6 рівні Національної рамки кваліфікацій визначено вміння спілкуватися з професійних питань, зокрема іноземною мовою, усно та письмово (Постанова Кабінету Міністрів України № 519 від 25.06.2020 р.).

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У анотаціях вибіркової дисципліни, представлених на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/BzUCn1H>), наявні загальні відомості про ОК та стислий його опис (мета, теоретичні й практичні завдання). В сучасних умовах компетентісно зорієнтованого навчання рекомендуємо розширити відомості про вибіркові навчальні дисципліни для здобувачів вищої освіти через пропозиції силабусів із зазначенням компетентностей і результатів навчання. Вибіркові навчальні дисципліни, запропоновані кафедрою російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання є актуальними («Основи сучасної лексикографії», «Лінгвокультурологія», «Світовий літературний процес» та ін.), відбивають регіональний контекст («Фольклор Сумщини»), поглиблюють та розширюють знання здобувачів вищої освіти із нормативних ОК («Зарубіжна література для дітей та юнацтва», «Зарубіжна література в культурологічному вимірі», «Література російського зарубіжжя» та ін.), сприяють набуттю методичних компетентностей («Методика аналізу прозових творів зарубіжної літератури») тощо. Водночас для уникнення недоречностей в анотації вибіркового ОК «Зарубіжна література» (<https://cutt.ly/kzUBxeS>) варто здобувачів, на яких вона зорієнтована, або використати іншу назву.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Наявність в ОП навчальної соціолінгвістичної практики та навчальної педагогічної практики в закладах позашкільної освіти передбачає попереднє вивчення відповідних ОК. На педагогічну практику в ОП виділено 18 кредитів. Рекомендуємо узгодити обсяг практичної підготовки із вимогами «Концепції розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р.).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок забезпечується не лише у процесі опанування ОК, а й під час проведення позааудиторних заходів (наукові гуртки, проблемні групи тощо).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

«Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка у 2021 році», затверджені рішенням вченої ради університету 28.12.2020р., протокол №7 (<https://cutt.ly/rzU9fak>), містять розділ XIV «Особливості прийому на навчання до СумДПУ імені А. С. Макаренка іноземців та осіб без громадянства».

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У силабусах і робочих програмах ОК прописано критерії оцінювання з навчальної дисципліни, які увідповіднюються із кількістю годин (зокрема, аудиторних), відведених на вивчення кожної теми.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація відповідає «Концепції розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р.) і передбачає складання екзамену із російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання, педагогіки та психології.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У СумДПУ імені А.С.Макаренка. функціює комісія з питань етики та академічної доброчесності (наказ №420 від 30.09.2019 р.), проводяться групові заняття й тренінги з питань виявлення академічного плагіату та ін.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У звіті ЕГ зазначено, що під час онлайн-зустрічі з представником психологічної служби Ратеєвою В.О., що їм не вдалося дізнатися про конкретні приклади адаптивної психологічної допомоги здобувачам-іноземцям.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час зустрічі з представниками допоміжних сервісних структур ЗВО ЕГ встановила, що «з метою створення комфортних умов для дівчини з особливими потребами, що навчається на іншій ОП, графік занять формувався так, аби пари проходили на першому поверсі, оскільки у корпусі не передбачено ліфт». Отож це свідчить про те, що здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами безперешкодно можуть потрапити лише на перший поверх ЗВО, загальна інфраструктура закладу для них є недоступною. Рекомендуємо розв'язати питання про придбання й установлення спеціальних підйомників / підйомних платформ / сходових похилих підйомників / спеціальних ліфтів.

7.6 Найвні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Найвна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування GER

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Офіційний вебсайт ЗВО забезпечує супровід сімома іноземними мовами. Підтримуємо ЕГ й рекомендуємо згрупувати нормативні документи за тематичними напрямками, а не за роками затвердження.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному сайті ЗВО у розділі «Освітні програми» немає жодної ОПП, заявленої на акредитацію, попередніх років (<https://cutt.ly/BzIqIXA>). На сайті факультету іноземної та слов'янської філології (<https://cutt.ly/5zIqoIS2017>) подано лише перелік ОК освітньої програми і по два НП 2017 і 2020 рр. (для підготовки здобувачів з України та для підготовки іноземних громадян).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (GER)

не застосовується

Обґрунтування GER

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Під час формування або оновлення ОП взяти до уваги зміни в описі кваліфікаційних рівнів Національної рамки кваліфікацій, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України № 519 від 25.06.2020 р. 2. Узгодити навчальний план з освітньою програмою та усунути в ньому технічні недогляди.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Увідповіднити ОП із «Професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (наказ Мінекономіки України №2736 від 23.12.2020 р.). 2. Привести у відповідність запропоновані в ОП види практик із наявністю навчальних дисциплін-пререквізитів. 3. Рекомендуємо узгодити кількість кредитів, виділених у ОП на практичну підготовку, із вимогами «Концепції розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р.). 4. Рекомендуємо вдосконалити зміст ОП через введення до циклу загальної підготовки ОП нормативного ОК «Іноземна мова» (для іноземних здобувачів вищої освіти) та доповнення ОК «Сучасна російська мова» завершальним розділом / змістовим модулем «Стилістика і культура російської мови», коригування назви ОК 23 «Курсова робота з фахових дисциплін». 5. Рекомендуємо кафедрі російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання переглянути запропонований перелік вибіркового ОК й усунути дублювання в їхніх назвах.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Продовжувати інформування здобувачів вищої освіти про можливості неформальної освіти та дбати про розширення спектру відповідних пропозицій. 2. Активізувати діяльність із залучення здобувачів вищої освіти до програм національної академічної мобільності та урізноманітнити способи їхньої поінформованості.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Урізноманітнити способи реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти через пропозиції вільного вибору форм виконання завдань практичних занять та самостійної роботи. 2. Рекомендуємо розширити відомості про вибірково навчальні дисципліни для здобувачів вищої освіти через пропозиції силабусів із зазначенням компетентностей і результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендуємо ЗВО запровадити електронні журнали академічної успішності здобувачів вищої освіти. 2. Продовжувати інформування здобувачів вищої освіти про види академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Підвищувати рівень публікаційної активності науково-педагогічних працівників за допомогою друкування наукових статей у рекомендованих наукометричних базах та фахових збірниках категорій А і Б. 2. Продовжувати практику проведення аудиторних занять професіоналами-практиками й експертами галузі через програму запрошених лекторів. 3. Зактивізувати участь науково-педагогічних працівників у програмах міжнародної академічної мобільності та здобутті неформальної освіти.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендуємо подбати про реалізацію доступу здобувачів вищої освіти з обмеженими можливостями до всієї інфраструктури ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Урізноманітнювати форми залучення студентів-іноземців до активної співпраці з органами студентського самоврядування. 2. Рекомендуємо оприлюднювати на сайті ЗВО інформацію про заходи й процедури моніторингу якості вищої освіти, зокрема результати опитувань здобувачів вищої освіти та здійснення моніторингу ОП. 3. Продовжувати вдосконалення ОП шляхом упровадження рекомендацій, висловлених під час акредитаційних експертиз ОП першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, здійснених у СумДПУ імені А.С.Макаренка.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Для відстеження змін, унесених до ОП, рекомендуємо розмішувати на офіційному сайті ЗВО / випускової кафедри варіанти ОП різних років укладання. 2. Для активнішого обговорення проекту ОП і наявності зворотного зв'язку зі

стейкголдерами на сайті ЗВО / випускової кафедри розміщувати форму для зауважень і пропозицій.

Критерій 10. Навчання через дослідження
не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА